

භූගෝල විද්‍යාව I, II

12 ශ්‍රේණිය

අවසාන වාර පරීක්ෂණය - 2016

භූගෝල විද්‍යාව I

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

01	(3)	16	(1)
02	(1)	17	(1)
03	(3)	18	(4)
04	(4)	19	(1)
05	(4)	20	(2)
06	(4)	21	(4)
07	(4)	22	(4)
08	(2)	23	(1)
09	(4)	24	(5)
10	(2)	25	(3)
11	(1)	26	(5)
12	(1)	27	(2)
13	(2)	28	(2)
14	(4)	29	(4)
15	(2)	30	(4)

භූගෝල විද්‍යාව II

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

භෞතික භූගෝල විද්‍යාව

01. (i) ★ උෂ්ණ කාන්තාර - ගෝබි, ඇටකාමා
 ★ ශීත කාන්තාර - සහරා, ටාඊ, ඇරිසෝනා
- (ii) අපහරණය - බුරුල් වූ පාෂාණ කොටස් සුළඟ මගින් ඔසවාගෙන යාම හා පෙරළාගෙන යාම
 උල්ලේඛය - ඔසවාගෙන යන භාරය මගින් පාෂාණ තල සිරියාම
 සංසර්ෂණය - සුළඟ මගින් ගෙන යන භාරය ඉදිරියේ ඇති පාෂාණ මත හැපීමෙන් සිදුවන බාදන
- (iii) ★ වාඩි (මළ දොළ)
 ★ ඇඟිලි
 ★ දියළු අවාන්
 ★ දිය පාර
 ★ බහඩා
 ★ ප්ලායා විල් ෂොට්ස්
 ★ සල්පිල යන ඒවායින් තුනක් පමණකි.
02. (i) පාෂාණ පීරණය මගින් නිර්මාණය වන පීරණාවශේෂ සහ චේන්ද්‍රිය ද්‍රව්‍ය
- (ii) ★ මව් පාෂාණ
 ★ දේශගුණය
 ★ භූ විෂමතාව
 ★ චේන්ද්‍රිය පද්ධති
 ★ කාලය
- ප්ලාකර්ෂණ - ශාකවලට උරාගත නොහැකි පසේ තෙතමනය
 ගුරුත්වාකර්ෂණ - ගුරුත්වය අනුව පහළට කිඳා බසින පල කොටස
 කේෂාකර්ෂණ - පසේ ඇති පීඳු සිදුරු තුළ රැඳෙන පල කොටස

(iii) විශ්ලේෂණය

- ★ රතු දුඹුරු පස
- ★ කැබැටිලි නොවන දුඹුරු පස
- ★ රතු සහ ලැට්ටෙක්ස් පස
- ★ ග්‍රැමික්ස් පස
- ★ අපරිණත දුඹුරු ලෝම පස
- ★ කැබැටිලි සහ ලවණ පස

තෙත් කලාපය

- ★ රතු දුඹුරු ලැට්ටෙක්ස් පස
- ★ රතු කහ පොඩ්ඩොලික් පස
- ★ නණ බිම් පොඩ්ඩොලික් පස
- ★ ගොහොරු සහ අර්ධ ගොහොරු පස යන ඒවායින් කොටස් දෙකෙන් දෙක බැගින් අවශ්‍යයි.

විස්තර කිරීමේ දී ව්‍යාප්ති ප්‍රදේශ, ප්‍රයෝජන ආදිය ඇතුළත් ව තිබීම

03. (i) “පද්ධතියක් යනු තර්කානුකූල ව ගොඩ නැගුණු පරිපථයකි. ඒ තුළ ආදානය, ගබඩා කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සහ ප්‍රතිදානය අන්තර්ගත වේ.”

- (ii)
- ★ වායුගෝලීය පද්ධතිය
 - ★ ජලගෝලීය පද්ධතිය
 - ★ ශිලාගෝලීය පද්ධතිය
 - ★ ජෛව ගෝලීය පද්ධතිය මින් එකක් විස්තර කරන්න.

- (iii) (a)
- ★ ශිලාගෝලයේ දී
 - පසෙහි - ශාකයක මුල් විහිදෙන හා බැක්ටීරියා ක්‍රියාකාරීත්වය සිදුවන
 - ★ ජලගෝලය
 - ජලයේ දී ප්‍රභාසංස්ලේෂණ ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය හිරු එළිය ලැබෙන සීමාව
 - ★ වායුගෝලය
 - පීචින්ගේ පැවැත්මට අවශ්‍ය වාතය සහිත උපරිම සීමාව

(b) ගැලපෙන පිළිතුරු සඳහා ලකුණු ලබාදෙන්න.

04. (i) (a) පරිසර පද්ධතියක විවිධ පෝෂී මට්ටම් ඔස්සේ ශක්තිය ගලා යාම සිදුවන පෝෂණ සම්බන්ධතා අනුපිළිවෙලය.

(b) නිෂ්පාදකයාගේ සිට ආරම්භ වන සාර්ථක ගලා යාමක් සහිත පිළිතුරක්

- (ii) ★ සංඛ්‍යා පිරමීඩ
- ★ ජෛව ස්කන්ධ පිරමීඩ
- ★ ශක්ති පිරමීඩ

පෝෂී මට්ටම් අතර පවත්නා පෝෂණ සම්බන්ධතාවය ප්‍රස්තාරික ව නිරූපණය කිරීමක්

(iii) අදාළ පිළිතුරුවලට ලකුණු ලබාදෙන්න.

05. (i) (a) ආග්නේය
අවසාදිත
විපරිත

(b) නිවැරදි රූප සටහනට ලකුණු ලබාදෙන්න

(ii) භූ අභ්‍යන්තරයේ හරස්කඩ ඇදීම හා නියමිත ස්ථානවල නම් කිරීම් අවශ්‍ය වේ.

(iii) රූප සටහනක් භාවිතා කර පැහැදිලි කිරීමට, පූර්ණ ලකුණු ලබාදීමට කටයුතු කරන්න.

මානුෂ භූගෝල විද්‍යාව

01. (i) (a)

(b) ක්‍රි. ව. 1650 දක්වා මන්දගාමී වර්ධනය
ක්‍රි. ව. 1650 න් පසු වේගවත් (ඝාතීය) වර්ධනයක්

- (ii) 1. චීනය
- 2. ඉන්දියාව
- 3. ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය
- 4. ඉන්දුනීසියාව

(iii) වෙනත් භෞතික සම්පත් වලින් වෙනස්වන සුවිශේෂී ලක්ෂණ විග්‍රහ කිරීම අවශ්‍යයි.

02. (i) 1. උපත්
2. මරණ
3. සංක්‍රමණ
- (ii) (a) රටක ජන සංඛ්‍යාවේ ගතිකත්වය පිරමීඩයක් මගින් නිරූපණය කරයි. එහි වයස් ව්‍යුහය සහ ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය ඇතුළත් කෙරේ.
- (b) 1. කොළඹ
2. මුලතිව්
- (iii) නිවැරදි රූප සටහන් හා එක් එක් පිරමීඩ නියෝජනය කෙරෙන රටවල් දක්වා තිබීම
1. ප්‍රාථමික - කෙන්යා
 2. ප්‍රසාරණ - ඉන්දියාව
 3. ස්ථාවර - ආප්‍රිකා
 4. හායන - ස්වීඩනය

03. (i) රටක මුළු ජන සංඛ්‍යාවෙන් නාගරික කලාපවලට සිදුවන ජන සංකේන්ද්‍රණය නාගරිකරණය යනුවෙන් හැඳින්වේ.

- (ii) ★ ජන සංඛ්‍යාව ක්‍රමයෙන් වැඩි වීම
★ සංවර්ධිත රටවල නාගරිකරණ ප්‍රමාණය ඉහළ අගයක් ගැනීම
★ අප්‍රිකාව නාගරිකරණය ඉතා අඩු මහද්වීපයක් වීම

- (iii) (a) ★ නාගරික ප්‍රදේශවල අඩු ආදායම්ලාභී පවුල් ප්‍රමාණය වැඩි වීම
★ ස්ථිර රැකියා සපයාගැනීමේ අපහසුව
★ පදිංචි ස්ථාන අඩු වීම හා කුඩා ඉඩක විශාල පිරිසක් පදිංචි වීම
★ සමාජ අපවාර ක්‍රියා වර්ධනය
- (b) ★ නගරයෙන් බාහිර ව ඉඩම් ලබාදීම
★ නිවාස හා යටිතල පහසුකම් සපයාදීම හා සංවර්ධනය
★ ප්‍රජා සෞඛ්‍යය වැඩි දියුණු කිරීම

අදාළ නිවැරදි පිළිතුරට ලකුණු ලබාදෙන්න.

04. (i) (a) ජනාවාසයක් යනු පාරිසරික කටුක බවින් මිදීමටත් වන සතුන් හා සතුරන්ගෙන් ආරක්ෂා වීමටත් ගොඩනගන ලද ඒකකයකි. එය නිවස හා අවට පරිසරයේ ප්‍රපංචයන්ගෙන් ද නිර්මිත වන අතර මංගාලය, ගංගා, ඇළ දොළ, විදුලි රැහැන් ආදී දැලස් ද ජනාවාසයට අයත් වේ.

- (b) ★ මිනිසා
- ★ ආචරණය
- ★ පරිසරය
- ★ සමාජය
- ★ දැලිස්

මින් තුනක් ප්‍රමාණවත් ය.

- (ii) 1. නාගරික ජනාවාස
- 2. ග්‍රාමීය ජනාවාස
- 3. වතු ජනාවාස
- 4. සැලසුම්ගත ජනාවාස

- (iii) 1. ජනාවාසය
- 2. වැව
- 3. පුරාණ වෙල
- 4. අලුත් වෙල
- 5. හේන් වගාව හා උස් බිම්
- 6. කැළෑව

මෙහි එක එකෙහි කාර්යභාරය ඇතුළත් වනසේ විස්තර කිරීමත් රූප සටහනක් භාවිතා කර තිබීමත් සඳහා ලකුණු සම්පූර්ණ ලබාදෙන්න.

- 05. (i) ★ භාෂාව
- ★ ආගම

(ii) ආදිවාසීන් යනු අත අතිනයේ සිට ලෝකයේ විවිධ ප්‍රදේශවල ජීවත් වූ මුල් පදිංචිකරුවන්

පොදු ලක්ෂණ

ග්‍රෝහික - සිරිත් විරිත් භාෂාව සමානවන කුඩා ප්‍රදේශයක ජීවත්වන ජන කණ්ඩායම්, භාෂාව, පෙළපත, නායකත්වය, භාෂාව හා සංස්කෘතිය, සෙසු ජන කණ්ඩායම් සමඟ සම්බන්ධතා අඩු වීම

(iii) (a) **සංවලන රටා 2 :-**

- ★ දිවයිනේ වෙරළබඩ ප්‍රදේශවලින් වියළි කාලපීය ප්‍රදේශවලට ජන සංවලනයක් ඇති වීම
- ★ ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලින් කොළඹ නගරය හා නිරිතදිග වෙරළබඩ ප්‍රදේශවලට ජන සංඛ්‍යාව තල්ලු වීම

- (b) ★ සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රම
- ★ නිදහසින් පසු යැපුම් කෘෂි කර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා යොමු වීම
 - වැව් අමුණු ප්‍රතිසංස්කරණ
 - මැලේරියා මර්ධන කටයුතු
 - විශේෂ කලාපයට ජල සම්පාදනය
 - තෙත් කලාපයේ අධික ජන ඝණත්වය නිසා
 - විශේෂ කලාපයට සංක්‍රමණය වීම
- ★ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල රැකියා විරහිත වීම නිසා නිරන්තර වෙරළ කලාපයට ජන සංක්‍රමණය (කොළඹ)
- ★ එය ප්‍රයෝජනයට ගෙන කොළඹ වරාය දියුණු කිරීම
- ★ රැකියා සම්පාදනය ඇති කිරීම
- ★ ඒ ආශ්‍රිත යටිතල පහසුකම් දියුණු කිරීම
